

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Așa vor să scrie în noua și vechea Manuscrisuri sau să retrimită.
 Birourile de expedițiune:
 Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
 Inserate mai primesc în Viena R. Wasse, Haasenstein & Vogler (Oto & Co.), H. Schalk, Alois Herndl, M. Szales, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. F. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daus; în Hamburg: A. Stöwer.
 Prețurile inserțiilor: o soră în garmoașă pe o săptămână 6 cr. și 30 cr. șambra pentru o publicare. Publicări mai dese după tarife și învoială.
 Brevete pe pagina a III-a o soră 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU XVI.

„Gazeta” este în vânzare
 Abonamente pentru Austro-Ungaria.
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se prenumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la dd. colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 a administrațiunii, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 stagiulă I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 287.

Brașov, Marți-Mercuri, 29 Decembrie

1893.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Ianuarie 1894 st. v. se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
 pe șase luni 6 fl.
 pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 40 franci
 pe șase luni 20 ”
 pe trei luni 10 ”

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 2 fl.
 pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an 8 franci
 pe șase luni 4 ”

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”

Brașov 28 Decembrie v.

Au grabă mare omenii justiției ungurești cu procesul Memorandului. Tocmai acum, un an și jumătate după publicarea lui, li se pare atât de urgentă punerea în scenă a acestui proces-monstru politic în contra Românilor.

Foile din Clușiu, avându în vedere multe recursuri, ce s’au înaintat de către acușaii tribunalului în contra deciziunii sale de punere în stare de acușaiune, erau de părere, că poate va trebui să se amâne ziua pertractării. Dér, precum ni s’a telegrafat încă de alaltăieri din Clușiu, Sâmbătă tribunalul a ținut

ședință și a rezolvat cele 38 de recursuri, excepțiuni și cereri într’o singură ședință, se înțelege negativ, semn, că voiesc să evite o amânare. De ce să fiă lipsiți atâta mare de Români, câți vor lua parte la acest proces, de plăcerea de călători și petrece în Clușiu în cap de iernă pe un frig adevărat muscălesc?

Apoi ce ar fi, decât s’ar amâna acest proces și cestiunea română ar rămâne astfel încă neresolvată? S’ar pute ivi alte încurcături înăuntru și în afară și atunci „patrioții” noștri n’ar mai avea timp pentru „pacificarea” Românilor ér procurorii ungurești ar fi lucrat înzădar ca să-o pregătescă.

Și pre când Românilor li se pregătesce spectaculul unui proces politic, care are să fie expresiunea cea mai înaltă a intoleranței naționale, ce-o întâmpină ei din partea regimului și a societății maghiare, acest regim și această societate maghiară serbeză în capitala ungară o festivitate literară-națională, menită a fi simbolul progresului, al bunăstării și al fericii poporului maghiar conlocuitor.

Înțelegem aici iubileul marei literat și poet maghiar Jókai, care a fost sârbătorit de națiunea sa într’un mod extraordinar, manifestându-se cu acesta ocaziune stadiul înaintat de cultură, la care a ajuns poporul maghiar sub scutul și îngrijirea aceluiași regim, care era chemat ca prin dreptate și echitate să facă părtașe și pe celelalte popore de acest scut și de acesta îngrijire, pentru ca și ele să potă adî dovedi un mai mare progres, decât acela, ce-lu oferă maghiarizarea școlilor lor și persecuțiunile politice de tot soiul.

Pote că acestei deosebiri în mănarea toleranței naționale și a dreptății și echității, este a i-se mulțumi adî aparițiunea, după noi regreta-

bilă, că la marea serbare națională literară, care cu drept cuvânt servește spre mândria și gloriă nemului unguresc, n’a luat nimeni parte din sinul popórelor nemaghiare, că chiar la o astfel de sârbătoare a culturii și a progresului se simte marea înstrăinare, ce a sădit’o în mijlocul popórelor acestor țări nenorocita politică a exclusivismului de rasă.

Dilele aceste au sosit sciri foarte neliniștitoare despre o încordare a raporturilor dintre Franca și Italia. Aceste sciri sunt cu atât mai îngrijitoare, cu cât tocmai acum Italia se luptă cu mari neajunsuri înăuntru. Turburările din Sicilia pare că i-au din și în dimensiuni mai mari. Guvernul italian s’a vădit silit în cele din urmă a proclama dreptul statur în totă Sicilia.

Răscola va fi dér pote în curând cu forța suprimată, dér fi va atunci delaturată și miseria, ce i-a dat nascere, aducându-i la desperare pe locuitorii sicilieni?

Negreșit că nu. Vor trebui să se facă mari reforme agrare, să se delature abuzurile și să se ușureze sarcinile poporului. Acesta este însă o mare dificultate pentru Italia tocmai acum, când se luptă cu stările desparate financiare ale regatului întreg.

În totu cazul guvernul italian va fi silit să reducă contingentul armatei pentru a pute face economii spre îmbunătățirea situațiunii financiare și economice a țării.

Situațiunea Italiei nu va rămâne astfel fără de influință asupra pozițiunii sale în tripla alianță, care deja adî este foarte slăbită, și printr’asta și asupra constelațiunii politice în genere.

Procesul Memorandului.

(Telegr. part. a „Gazetei Transilvaniei”)

Clușiu, 7 Ianuarie n. 1894. Tribunalul a respins ér în procesul Memorandului toate recursurile, excepțiunile de incompetență și cererile pentru ascultare de martori și esperți. Decisiunile sunt deja pe cale de a se espeda.

Foile ungurești din Clușiu comunică, că lucrările pregătitoare pentru procesul Memorandului sunt pe deplin terminate. Acușator public va fi procurorul Vita Sándor; tribunalul va fi constituit din președintele baron Szentkereszty Zsigmond; juđii: Issekutz Gyula și Becsek, ér notar: Dr. Balázs Elemér. Ziua pertractării, după cum se știe, e fixată pe 23 Ianuarie n. Deorece însă din partea acușailor s’au înaintat la tribunalul din Clușiu nu mai puțin ca 38 de proteste contra punerii sub acușă, cari fi-care trebuiesc pertractate în câte-o ședință deosebită: foile din Clușiu conchid, că pertractarea va trebui să se amâne. Contrar acestor propuneri însă, telegrama noastră particulară, pe care o publicăm mai sus, ne împărătesc, că toate recursurile s’au și rezolvat deja și de tribunal, în mod negativ și parte s’au și espdat la adresele lor.

Foile din Clușiu, ce ni-au sosit astăzi, comunică următoarele:

„Tribunalul din Clușiu a pertractat Sâmbătă protestele, ce i s’au înaintat din partea acușailor în contra actului de acușaiune al procurorului. Dintre cele 38 de proteste, în 15 se negă competența, în 18 se cere ascultarea de martori, ér în celelalte se cere ascultarea unor bărbați de specialitate și se protesteză în contra terminului pertractării. Tribunalul a considerat ca întemeiate pe procedura judecătorească singur protestele ridicate în contra competenței și a terminului, însă nici acestora nu li-a dat ascultare. În proteste acușaii se provocă la împregiurarea, că Memorandul n’a fost subscris și ast-

FOILETONULU „GAZ. TRANS”

Cum a pătit’o vênătorul de vulpi în Anglia.

Traducere după Nordau.

Baronul C. este unul dintre cei mai plăcuți omeni tineri, — câți i-am cunoscut. În adevăr, el posedă în rar mod contopite toate însușirile, cari fac pe un bărbat favoritul tuturor cercurilor. El cucerește femeile prin anii săi 25, prin o statură frumoasă, sveltă, ochi expresivi înțunecați și prin mustața sa cocheta, mică; pe bărbați îi câștigă prin francheța cavalerescă a ființei sale și prin veselia, care venindu-i din inimă, înveselește și pe alții. Vorbesce mai multe limbi cu mare destăvitate, e un povestitor escelent, care s’ar pute prezenta cu onore în oricare salon parisian; dansază plutind, cântă un barieton plăcut, cântă foarte bine la piano și ca călăreț, duellant și vênător, nu se teme de vr’un rival. La aceste se mai adauge, că fiind de nascere aristocrat și posedând o avere considerabilă, după conceptele continentale, acestea l’au pus încă

din tinerețe în poziția de a-și desvolta talentele sale sociale.

Am făcut cunoscință cu el în London în primăvera anului 1874. El s’a dat cum se părea de tot valurilor crescânde ale sezonului și se lăsa mână de ele fără de a resista. Dilele și nopțile le petrecea prin cluburi, prin Hydeparck, la dineauri și la teatru; nu mai esia mai nici odată din frac și cravată albă, și decât voia omul să-l găsească cu siguranță acasă în locuința sa elegantă din strada Bruton, atunci trebuia să se hotărască a merge la el între cinc și unsprezece ore dimineața și nu trebuia să se geneze de a-l scula chiar și din somn. Fiind el introdus de ambasadorul țării sale, contele B., avea intrare la cele mai bune familii, și erau puține case însemnate, în cari se nu-lu fi putut afla omul cel puțin odată în patru-sprezece zile, cântându, jucându și însulfetind pe toți. În societate era el foarte des obiectul conversărilor între dame tinere și mai bătrâne, și apărând odată cu totul peste obiceiul engles, în salonul lui Sir Frederic Fr. în uniformă de locotenent de husari, sterna totă sera sensa-

ția cea mai intensivă, așa încât nici tinerul principe de Tamul, care încă era de față într’un caftan de mătăsă variă cu o cingătoare de brocat aurit și c’un turban de casmir, nu pută abate dela baronul nostru admirarea generală.

Favoritul atător cerouri, în totu locul primit cu brațele deschise, îngământ în totă sera cu o duzină de invitări, Baronul nostru, totuși prefera în mod ostentativ casa lui Mr. George F.

Domnul casei, membru în parlament, era unul dintre cei mai distinși bărbați de sport ai Angliei; el își rupsesse deja a-prupe toate extremitățile, ba mai și gâtul vênatului de vulpi; în Nimbleton a câștigat prin pușcatul sigur pocalul regiunii în Cricket a fost el cinc-sprezece ani unul din luptătorii marchionatului în contra celui învecinat. În biblioteca lui Mr. Fr. se află toate volumele anuale din „Field” în ediția de lusc, din cartea minunată a lui Isaak Walton asupra pescăritului are un exemplar din ediția primă, pe care l’a cumpărat la o licitare în Christie cu 115 guinee; în saloanele sale de primire se află colecțiuni bogate de biciuri de câni și cai,

modelele de cele mai frumoșe șele; cu deosebire atrag asupra lor atențiunea numărósele cođi de vulpi compuse într’o trophă plină de gust. Se vede, cumcă Mr. George F. e o persoană destul de interesantă, ca să potă pricepe omul, de ce Baronul C. a preferat casa lui multor altora, cu toate aceste eu nu cred, că domnul casei era acela, care îl atrăgea pe amicul nostru așa des la casa elegantă din strada Albion. Mr. F. are și o fică, o fință atrăgătoare de 19 ani, flexibilă ca trestia, cu fața de rosă, pe care natura a dărui’o Engleselor, ca un prezent de invidiat și ca o moștenire națională, cu ochi albaștri lucitori, în cari nu poți privi, fără ca să ni simți numai decât aplecări spre poezie. Sunt destule momente, cari lasă a conchide, că Miss Bridget și nu tătăl ei era pentru amicul nostru magnetul mare al casei F. Relațiunea între Baronul C. și familia F. deveni în scurt timp foarte intimă. Tinerul baron și frumoșă Bridget călărau împreună, în Hydeparck în Drurh-Lane și Her Majesty îi vedeai totdeauna în aceeași logia, la escurșuni nu lipsea baronul C. din societatea

analul competentă nu este celălalt, ci cel din Budapesta. Față de tribunalul din Clușiu a hotărât, sînd de față dătător de ton este arișionei Memorandului și locuința rî; ast-feliu d'eră protestele în contra competenței nu potî avé valóre. Ascultarea unor specialiști, tribunalul a hotărît, că nu este de lipsă, de-ore-ce jurații sînt aceia, cari au s'î constata, d'ecă în Memorandul se cuprinde delictul, ori nu se cuprinde. Tribunalul a respins și cerea privitor la ascultarea martorilor, de-ore-ce este de prisosă a cita pe membrii conferenței (în care s'a hotărît duce Memorangul), de vreme ce conferența a dat împuțnicie de-a se face Memorangul numai în cadrul legilor. D'ecă acusații au trecut peste marginele prescripție de lege, pentru ac'esta numai ei au s'î pórte răspunderea.

Din Camera română.

Discușiune privitor la cestiunea română.

Din discursul d-lui C. C. Arion.

Acum, D-lorî, dați-mi voiă să trecî la cestiunea ardețore, la cestiunea cea mare, care pe mulți i-a adus la ac'estă tribună: La cestiunea română de din Ungaria. D-lorî s'a dîșu, și s'a dîșu cu dreptî cuvîntî, că ceea ce face țaria Statului românesc e, că d'ensulî stă încungiurătî de o insulă într'egă de alți Români. Din ac'estî dublu punctî de vedere trebuie totdeuna privită cestiunea națională: neamî românescî, statî românescî.

Cumcâ neamul românescî e unî neamî puternicî, ac'esta o învederăză totî istoria trecutului. Asupra lui s'au năpăditî potôpele din evulî mediu, asupra lui au c'ăcătî invasiunile moderne, asupra lui s'au esercitatî tôte intrigele diplomației, neamul românescî a statî în piciorie; și cînd a venitî momentul celî priinciosî, momentul celî mare pentru țera nostră, cînd s'a deșteptatî occidentulî asupra sôrției popórelorî dela Dunăre și dela Balcanî, a găsîtî aci o națiune viuă, conscientă de originea sa, cu o afinitate nespusă c'ătră cultura occidentală! Acea națiune, pe care istoria chiar o uitase, trăia cu o intensitate de viață, care a făcutî administrațiunea tuturorî! Atunci o misiune mare ne fî incredințată.

La 1859 s'a dîșu cuvîntulî acestă: că România trebuie s'î fiă în Orientî bulevardul Occidentului. Cuvîntulî devenitî cam banalî, c'ăci s'a întrebunțată prea multî, esprimă unî mare adevêrî. Elî nu era alî Românilorî. Acela, care l'a pronunțatî celî dintăiu era marele împêratî alî vremei ac'eia, era Napoleon alî treilea. Bulevard d'er alî Occidentului a fostî alcătuitî statulî românî. D'er statulî românescî nu e neamul românescî. D'ecă e vorba, ca dela ac'estă tribună s'î se afirmă solidaritatea nostră a Românilorî din statulî liber românescî cu toți Româniî din tôte părțile, ac'estă solidaritate o afirmămî cu toți: ați afirmatî o D-vostre în numele liberalilor; a afirmatî o d. Balș în numele conservatorilor; o afirmî eu din nou. Da, solidaritatea neamului întregî! D'er atunci îmi dîcî unî lucru: se vede, că ursita ac'estî neamî a fostî, ca s'î se oțelêscă în suferințe. M'e uitî peste Carpați, v'edî suferințe, d'er m'e uitî peste Prutî și acolo v'edî

familiei F., pe scurtî nu mai putea fi îndoială, că aci e vorba de mai multî, decătî de-o simplă cunoștință fasionablă de sesonî.

De faptî, baronul C. a și făcutî în tótă forma d-șorei Bridget o declarație de amorî; ea l'a rugatî, după modulî îndatinatî, s'î vorbească cu mama și totodată îndoindu-se l'a asigurată, că ea din parte-i nu va denega dorințelorî lui înțelepte spriginulî ei; tatălî a mersî unî pasî și mai departe: dela persoanele, pe cari baronul C. le-a îintrodușu la d'ensî, s'a îinformatî și despre familia și poziția lui în patriă.

Averea nu juca rolî, deorece Miss Bridget era prețuită după asigurarea celor bîne îinformați cu 18,000 pf. la anî, ac'eă moștenitóre a unui venitî anualî de 360,000 marce, de sigurî de 10-ori atăta, c'ătî putea s'î aibă baronul C.

(Va urma).

suferințe, și m'e întrebî: e bine s'î ne uitămî numai la o parte din neamul nostru, s'î auđimî țipetele din Transilvania și s'î nu ne uitămî și la suferințele multe de peste Prutî, și s'î nu punemî urechia, ca s'î distingemî gemetele de acolo?

D'ecă m'e v'ei întrebă, care e mai periculôsă: suferința care ștrigă s'eu durerea mută? V'eu voi răspunde că e mai periculôsă durerea mută. (Aplause). Și d'ecă m'eu voi duce la Balcanii depărtați și acolo v'edî unî neamî românescî pe care vorî s'î-l robescă alți streini și pôte acolo neamul nostru perduse mai multî decătî în alte părți. Era aprôpe s'î piêră totî. D'er nu, m'e înșelî: neamul românescî nu pierde, neamul românescî a statî totî d'auna în piciorie. Elî nu a peritî și a r'emasî, străbătîndî veacurile, neamî românescî. (Aplause prelungite). Unde s'î m'e uitî mai nainte? La Transilvania, care a fostî, într'unî momentî de mare, d'er de efemeră glorie, a lui Mihail-Viteazulî, unită cu țera românescă, ori la Basarabia, care nu e nici o sută de ani de cînd a fostî deslăpită de țera românescă? Și atunci s'î dîcî cu D-vostre și s'î dîceți și D-vostre cu noi: în tôte părțile s'î m'e uitî: și peste Carpați și peste Prutî și la Balcanî, c'ăci în tôte părțile batî inimi românescî, și acele inimi au unî resunetî în inima nostră. (Aplause).

D'er, D-lorî, neamul românescî nu e Statulî românescî. Vinî la alî doilea factorî alî ac'eiei probleme atătî de grea, atătî de delicată, și v'reu s'î proclamî unî adevêrî contra c'ăruia nici unî Românî nu va puté s'î se înscrie: adevêrulî, că Statulî românescî e indispensabilî neamului românescî; că d'ecă Statulî românescî nu ar exista, neamul românescî nu ar însemna absolutî nimicî; c'ăci nu ar fi ac'estî centru atrăgătorî, împiegururî c'ăruia gravită tôte aspirațiunile, pôte tôte visurile Românilorî, cari sînt despărțiți de noi. (Aplause).

Statulî românescî d'ă vađă neamului românescî!

Statulî românescî e indispensabilî neamului românescî; d'er v'î întrebî: credeți D-vostre, D-lorî, cari ați adus ac'estă mare și grea cestiune la tribuna Parlamentului, credeți D-vostre, că suntemî adăpostiiți contra tuturorî furtunelorî, și că existența nostră ca Statî e așa de sigură, încătî nu amî avé s'î ne tememî de nimicî? Credeți D-vostre, că în marea colisiune, care se va face într'o dî s'eu alta în Europa, Româniî vorî eși teafeři? Credeți că nu se va vorbi măcarî de noi? Evidențî că nu. Existența nostră, nu voi dîce că e precară, nu, eu o credî solidă; d'er ea nu e deplinî asigurată pînă nu va trece crisa cea mare, care divide Europa în două mari tabere, neasămênatî de puternice, și a cărorî lovitură va fi îngrozitóre în viitorî.

M'e gândescî mai departe și v'edî unî lucru: rivalități cari există între popóre sînt de două feluri:

M'e uitî la Ungaria, și m'e uitî la Rusia. Și ca Românî m'e întrebî: unde e pericolulî mai mare? Pericolî în Ungaria? Nu are Ungaria stomacî destulî de mare, ca s'î înghiță pe România.

D'er dincolo?

Dincolo v'edî unî poporî mare, neasămênatî de puternicî, unî poporî de 100 de milióne, a c'ăruia populațiune crește și se îndoiesce la fiă-care 50 de ani, care are o pornire naturală c'ătră Sudî, care are o politică tradițională de cuceriri, care are o civilizațiune pe care vré s'î o impună, alta de c'ătî civilizațiunea mea, și atunci v'î întrebî: unde e pericolulî mai mare?

V'reu apoi s'î deschidî cartea istoriei și a țerei nostră și a țerilor streine, c'ăci e unî adevêrî încostabilî: Istoria n'eamurilorî e lecția cea mare a ómenilor de statî, și v'edî că menirea mea, ca Românî, a fostî aci s'î păzescî gurile Dunărei. Ele sînt forța, bogăția, ne atárnarea nostră; mai v'edî unî lucru: că statele cari perdî marea, cari perdî plămînii prin cari r'ésuffă în omenire, statele ac'eia din dî in dî se atrofiază, dispar. Am unî exemplu, — nu știu de ce, d'er Polonia îmi revine în minte, — am unî esemplu în istoria Poloniei; c'ătî timpî marea baltică era deschisă Poloniei, c'ătî timpî Polonia nu perduse Dantzigu, Polonia a existatî. D'er c'ăndî Dantzigu a încăputî pe mâna Prusienilorî, din ac'elî momentî Polonia a vegetatî, pînă a ajunsî la mórtea totală de ađî.

Ètă învêțăminte ale istoriei, și v'î dîcî: uitați-ve la gurile Dunărei, uitați-ve la mare! Nu voiî adăoga nimicî mai multî. (Aplause).

S'a mai vorbitî de neutralitate; pôte că mai este în minte unora. Ce s'î facî între două pericole cari m'e amenință? S'î r'émânî neutru. Ac'esta este încostabilî, și în ac'estă privință nu am nevoe s'î învoce, altceva, decătî mărturisirea D-lui Sturdza.

D. Sturdza, printr'unî articolî celebru publicatî în Revista nouă, îmi pare, a scrisî ac'este cuvinte: neutralitatea României ar

fi sublimulî prostiei omenești. A dîșu ac'este cuvinte D. Sturdza, acela care în 1877 prona politica capului plecatî, care de sabie nu este tăiatî, și cerea retragerea la munți! A recunoscutî și D-sa, o recunoscută de multî D. Brătianu, o recunoscută cu toți că neutralitatea este încostabilă. D'ecă celî puținî amî avé fericirea s'î fimî ultima parte din peninsula Balcanică, cum este Grecia, amî mai puté vorbi de neutralitate, d'er România în valea Dunărei, în acea vale norocită s'eu nenorocită, în care s'au devorsatî tôte invasiunile și pe unde pôte vorî trece și alte, România are sabie în mână și nu pôte s'î stea neutră, c'ăci nu vremî s'î se decidă de noi fără noi! S'î vremî noi s'î r'émânemî neutri și încă nu ne-ar lăsa nimenî. Neutralitatea nu ne-ar asigura viața, ea ar fi o mórte fără glorie.

Ac'este erau sentimentele D-vostre, și, cum v'î spuneamî, ele au fostî stilisate într'unî modî admirabilî de D. Sturdza în articolulî s'eu din Revista Nouă. Nici-odată nu am cititî un articolî mai interesantî în privința primejdilorî cari amenință nu numai Statulî, d'er n'eamul românescî.

D'ecă este așa, v'î întrebî: sunteți în ajunî de a schimba politica D-vostre? D. Sturdza dela Senatî a dîșu nu. D. Șendrea a dîș cam da, D. Fleva de aci a dîș da. De ce? Din pricina c'estiunei Transilvaniei? D. Fleva a spusî, că nu i-a plăcutî discursulî d-lorî Carpî și Lahovari la Senatî. Însê v'î întrebî, D-le Fleva, care discursî alî d-lui Carpî s'eu Lahovari v'a plăcutî vre-odată? Era naturalî s'î nu v'î placă nici ac'esta.

Vorbitorulî trece la cestiunea Transilvaniei, arătîndî că ea a trecutî dincolo de granițele Austro-Ungariei, că Europa întregă o cunoșce și opiniunea publică pretutindeni d'ă dreptate Românilorî. Ca dovadă citeză unele mărturisiri ale preseii germane și ale d'iarului „Standard” din Londra, apoi c'ă manifestulî partidei lui Apponyi și cu vorbirea d-lui Hieronymi, ce a ținutî o c'ătră alegătorii s'ei înainte de a fi ministru, arată că și Ungurii îniși începî așî deschide ochii cu privire la cestiunea română. Apoi contînuă așa:

D. C. C. Arion: D-lorî deputați, ați vedutî din citațiunile, pe cari le-am făcutî, că Ungurii ei îniși recunoscî dreptatea revendicărilorî Românilorî din Transilvania.

Cu tôte ac'este, este unî lucru încostabilî: tôte partidele maghiare, tôte ómenii de statî maghiari îndată ce ajungî la guvernî facî licitațiune de șovinismî pe spetele Românilorî. Ar trebui ca odată s'î înceteze ac'esta.

D-lorî, este o mulțămire pentru Românî a constata, că cestiunea română este cunoscută în Europa. Europa trebuie s'î fiă dr'epă cu noi, cu neamul nostru.

Europa nu pôte s'î uite unî lucru: că România a cor'espunsî pe deplinî misiunii sale de bulevardî alî Occidentului, într'o circumstanță gravă, care amenința așa de multî pacea. D'ecă n'ar fi fostî România, care s'î despărta pe Rusia de Bulgaria, v'î întrebî: Ce se întemplă în timpurile din urmă, c'ănd Bulgarii cu atăta mândriă s'au scăpatî de protectoratulî Rusiei, c'ănd necasulî Rusiei era atătî de mare? Europa ar fi pututî fi în flacări încă de multî!

România d'er a făcutî unî serviciu realî păcei și ac'estî serviciu nu se pôte uita așa cur'endî.

D'er ar trebui mai multî, ar trebui, ca Ungurii s'î uite solidaritatea de luptă, care a fostî altă-dată între d'ensii și Românî; c'ăci d'ecă este adevêratî, că d'ensii au fostî antegarda Europei în contra invasiunii musulmane, nu este mai puținî adevêratî, că noi am fostî sentinela înaintată a ac'eiei antegarde.

Nu trebuie s'î uite Ungurii serviciile, cari le-au făcutî chiar lorî Româniî de peste munți: din Bănatî, din Ungaria întregă în acele momente grele de luptă, în cari Ungurii au dobînditî atăta glorie.

Tôte cetățile, cari ap'erau vadurile Dunărei, tôte trecetórele din munții, unde se făceau luptele înceșurate în contra năvălitorilorî, erau în mâna Românilorî. Româniî cei dintăiu se luptau, și este unî adevêrî istoricî, înainte de a veni s'î se îbescă de Unguri, paloșele turcescî se toceau de pepturile Românilorî.

Ar fi bine, ca Ungaria s'î nu uite, că tradițiunile ei sînt de statî poliglotî, că unulî din marii s'ei regi a spusî: *Regnum unius linguae imbecile est*; ac'eă: domnia unei singure limbî e unî lucru încostabilî, imbecilî în Ungaria. Nu trebuie s'î uite, că a avutî ducatele Slavoniei, Croației, prințipatulî Transilvaniei, care pînă în timpurile moderne aveau, d'ecă nu o autonomiă completă, d'er ceva, care s'êmână forțe multî cu autonomia. Și c'ănd istoria vorbesce ast-felî, c'ănd tradițiunile sînt ast-felî, s'î sperămî, că se va lumina mintea ómenilor de statî din Ungaria.

Altmintrelea m'e întrebî unî lucru: unde o s'î mergemî? Ce? Nu știu Ungurii unde au mersî altă-dată? Nu știu ei deșteptarea îngrozitóre dela 1848 în munții Abrudului? Eu nu dorescî ac'estă deșteptare, nici pentru Ungaria, nici pentru Româniî din Ungaria, nici pentru noi. Ungurii trebuie s'î cugete, că mai e unî pericolî și acela e unî pericolî mare; ca nu cumva legenda țarului liberatorî, care a dispărutî de peste Dunăre s'î se nască peste Carpați. Ètă la ce trebuie s'î gândescă ómenii de statî ai Ungariei!

D'er, D-lorî, cestiunea, de sigurî cea interesantă, este: ce facemî noi? Ce putemî face noi? S'a vorbitî, D-lorî, de multe lucruri: de intervențiune diplomatică, de mediațiune, de samsarlicî onestî. Înainte de a aborda ac'estă cestiune și de a vedea ce e posibilî s'î facă statulî românî astăđi, s'î vedemî ce ați făcutî D-vostre, partidulî liberalî, c'ăci nu ați pusî cestiunea numai ca o expansiune de sentimente a neamului întregî românescî, ci ați pusî o ca cestiune de luptă între partide. Atunci sînt în dreptî s'î v'î întrebî: ce ați făcutî D-vostre, c'ănd ați fostî la guvernî în cestiunea Transilvaniei? Pretindeți, c'ă ați făcutî multe și veniți s'î ne citați, c'ănd pe I. Brătianu, c'ănd pe Kogălniceanu. Și cu tôte ac'este ar trebui s'î alegeți. Ați avutî, de sigurî, doi ómeni mari: pe Brătianu și pe Kogălniceanu, d'er cine din D-vostre ar puté s'î spună, că politica este ternă a lui Kogălniceanu s'êmăna cu aceea a lui I. Brătianu, că unulî și altulî cugețau același lucru. Ar trebui s'î alegeți între am'endoi.

SCIRILE ȔILEI.

— 28 Decemvre.

D-lî C. Fitz Gerald, distinsulî correspondentî alî marelui d'iarî englesî „Daily News”, a vizitatî în călătoria sa din Transilvania și orașulî nostru. D-lî Fitz Gerald e 18 ani correspondentî alî d'iarilor de frunte englese în Orientî. D-sa cunosce bine tôte țerile orientale, a fostî raportorî și pe timpulî r'ésboiului russo-român turcescî și la congresulî din Berlin a prezentatî d'iarulî „Standard”. Acuma s'î hotărîtî a face unî turneu prin Transilvania, Bănatî și unele ținuturi ale Ungariei spre a studia raporturile dintre naționalități, C'unî deosebitî interesî urmărește frazele desvoltării cestiunii române. D. Fitz Gerald a vizitatî pînă acuma unrtórele localități din Ardealî: Clușiu, Gherla, Deesulî, Bistrița, Năsăudulî, Turuș, Câmpeii, Trăscăulî, Abrudulî, Alba-Iulă, Zlatna, Sibiu și Blășiulî. Și aici la Brașovî, ca și în celelalte localități, d-sa a avutî întâlnire și a convorbitî ca mai multî fruntași români afară de ac'esta a avutî întâlnire și cu mai mulți fruntași și Ungurii. Astăđi a plecatî pentru două-trei dîni la București, de unde se va întorce érrî la Brașovî spre a-și continua observările sale. Ne rezervămî a aduce mai târđî unele am'ënunate despre petrecerea sain orașulî nostru.

— o —

Bucuria studenților. Mulți profesori s'au obișnuitî de a profita de vacanțele bieților studenți pentru a-î îngrămădi cu filiiurite ocupațiunii, lecțiunii grele etc. așa ca studenții în locî de se folosi de timpulî vacanțelorî pentru recreare, trebuiau parte din timpulî de vacanțe s'î-l petreceau cu studiulî. Pentru a curma ac'estî obiceiî ministrulî ungurescî de culte și instrucțiune publică a datî acum o ordinațiune, prin care profesorilorî și înv'ățătorilorî li se înterđice de-a mai da școlarilorî lecțiunii s'eu alte ocupațiunii școlare în decursulî vacanțelorî. Li se împune tot-odală, ca după vacanțe în primele óre de propunere s'î nu ceră răspunsuri dela studenți.

— o —

Petrecerea sodaliilor români dată a doua dî de Crăciunî în sala otelului centralî Nr. 1, a fostî vizitată de unî publicî forțe numerosî românî. Progamulî destulî de lungî, care s'a terminatî cu-o piesă teatrală fu executatî punctî de punctî și a doveditî, că tinerii sodali și-au datî mare silință spre a satisface pe publicî, care i-a și încurajatî cu aplausele sale. La ac'esta petrecere a asistatî începîndî dela 9 óre s'era și d-lî Fitz Gerald, distinsulî correspondentî alî d'iarului englesî „Daily-News”, care a urmăritî cu interesî producțiunea

societății, despre care l'a informat președintele ei, dl. A. Vlaicu. D-lă Fitz-Gerald s'a despărțit numai la mezul nopții după-ace a privit și la jocurile naționale „Călușerul și Bătuta”. Petrecerea foarte animată a durat până spre ziua.

— o —

Un omor bestial s'a comis în zilele trecute în comuna Lemniu, comitatul Șzolnoc-Dobăca. Economul Vajda András a fost găsit mort și cu totul sfâșiat. Din capul era zdrobit, picioarele rupte pe la genunchi. Suspiciunea cădă îndată asupra femeii și fiului vitreg al lui Vajda. Fiul fiind deținut, a mărturisit cu sânge rece, că el a omorât pe tatăl său cu o secură. Pentru a fi mai sigur, i-a rupt și picioarele. Ucigasul s'a predat judecătoriei.

— o —

In Chicago sa contribuit în anul trecut pentru scopuri de binefacere, mai ales pentru știință și artă, suma de 2,800,000 dolari. Mr. Field singur a contribuit 1.000.000 dolari pentru muzeul columbian, d-na Field 300.000 pentru institutul de artă; Mr. Ryeton 100.000 pentru Universitatea din Chicago, alți mulți pentru școli diferite, institute teologice și spitale sume enorme. Se vede, cât de mult se interesează Americanii de înaintarea lor culturală pre toate ținuturile.

— o —

Cunună și logodnă. Dl. I. G. Doan, mare proprietar în Bărlad (România) și dra Sidonia Pop, amabila fiică a d-lui Alexie Pop adv. în Clușiu, s'au cununat astăzi în 28 Decembrie v. c. în biserica română gr. c. din Clușiu. — Dl. Aurel Popoviciu, învățător în Satulung (Săcele) s'a logodit Dumineca trecută cu dra Elena Eremia Verzea, tot din Satulung. — Adresăm tinerilor părechi felicitările noastre.

Liberalism unguresc.

Beiuș, 24 Decembrie v. 1893.

Netoleranța Ungurilor față de Români a atins o calmă, rivalizându-se unele locuri cu netoleranța muscălescă față de jidanii. Unii dintre falnicii descendenți ai lui Arpad își uită cu totul, că nu trăiesc în Baschiria și că sunt încungiuși de popore culte, din a căroră cultură ar fi trebuit și ei să primescă măcar cât de puțin.

Liberalismul, care atât de mult se laudă, devine chiar ridicul prin multele volnicii și brutalități, ce le comită zilnic. Că ce însemnă liberalismul unguresc, se poate vedea și din următorul fapt, ce s'a petrecut în Beiuș:

Intre alți mulți, aflându-ne în 4 Ianuarie, în oficiul postal, directorul de postă Örley Gusztáv, luând dela un tiner român un mandat postal și vedându-l pe el scris numele „Sabău”, pune întrebarea în limba sa ungurescă: De ce Sabău și nu Szabó? Tănerul la acesta răspunde, că așa e numele lui adevărat și că așa e însemnat și în cartea de botez. La acesta fanaticul asiatic răspunde răstăut: „Ene egye meg azt a keresztnévvel; felköttem magam, ha csak egyik őse is oláh volt”. („Măncare-ar bola acea carte de botez; m'asfi lăsa să mă spîndure decă a fost vre-un strămoș de-al d-tale valah”).

Directorul postal îl întreabă apoi pe tăner, decă comuna în care s'a născut el este maghiară? Tănerul a răspuns: „În comuna mea nici urmă de Ungur nu se află”.

Urmă o pauză, ér după ce directorul termină cu mandatul, dise tănerului: „Változtassa meg a nevét, vagy ha nem, vaduljon meg s menjen Oláhországba s akassa fel magát. („Schimbă-ți numele, și decă nu, s'elbătătesc-te și mergi în Valahia și acolo te spîndure”).

Tănerul nu răspunde nimic la aceste nsulte seltice, dér înroși vedându-se că de mișesece atacat în onora și amărușia sa națională.

Etă, D-le Redactor, cum se manifestă și noi liberalismul și cultura ungurescă! Iubășii plătiți de noi ne sară în drum

diua-mare pentru a ne jăfui de limba și naționalitatea noastră. Așa se prepare la noi calea, ce duce la „impăcare”!

Martorii.

Causa împăcării—desperată.

Dilele acestea a fost la Sibiu d-lă Dr. Jancsó Benedek, colaboratorul lui „Egyetértés”, cu scopul, după cum dice d-sa, ca din bibliotecile și arhivele de acolo să-și câștige date cu privire la autonomia Transilvaniei; de altă parte însă a dorit să afle cu astă ocaziune și ideile și dispozițiile, de cari sunt conduși Românii în ceea ce privește faimele despre așa d-sa „impăcare”.

D-lă Jancsó Benedek, care înaintea Maghiarilor trece ca un „tameinic cunosător al destinurilor de naționalitate”, își publică acum impresiunile sale într-o corespondență adresată ziarului „Hazánk”.

În această corespondență, d-lă Dr. Jancsó Benedek constată mai înteu de tute, că: „impăciuirea nu se va pute face așa iute, precum presupune publicul ușor credător, ba” — dice mai departe — „o impăciuire făcută atât de iute și ușor, ar fi nu numai un joc de teatru fără valoare, ci ar fi tot-odată o nesocotință, care ar conține în sine simburul pericolului unei apropiate descompunerii”. Corespondentul ungur a esperiat, că „nici-odată Românii n'au fost atât de puțin aplicați la o impăciuire, ca acum.” Revine apoi la escursiunea dela Clușiu a studenților români din Blașiu și dice, că această escursiune a fost considerată din partea opiniei publice maghiare ca un semn al împăciuirii și i-s'a dat o importanță peste măsură mare, pe când în fapt ea n'a fost decât o „escursiune curată științifică”, ér primirea, ce i-s'a făcut din partea Kárpátgyelet-ului a fost „un simplu act de curtoasiă”. Apoi continuă astfel:

„Decă raporturile dintre Români și Maghiari n'ar fi fost atât de peste măsură încordate, precum sunt acum, de sigur că asupra Românilor ar fi făcută o bună impresiune comentariile, ce i-s'a făcut acestei escursiuni din partea presei maghiare; astfel însă, bunăvoința, însoțită de neorientare, n'a avut altă efect, decât că directorul gimnasiului din Blașiu a devenit în societatea română tocmai așa de imposibil, precum a devenit episcopul Pavel în societatea maghiară, în urma escesului său de zel binevoitor, dér nesocotit.”

În fine dice d-lă Jancsó Benedek, că opiniunea publică maghiară s'a obișnuit ușor de-a trece dintr-o extremitate în alta, ceea ce în total nu e bine; nu e bine mai ales în destina de față, unde, dice se recere o tactică atât de fină și totodată o consecuență și o soliditate basată pe cunoștință atât de temeinică. Diaristul maghiar susține din nou și cu totă hotărârea, „că o impăciuire, după cum și-o închipesc astăzi o mare parte dintre Maghiari, este o iluzie, ba chiar și decă s'ar întâmpla ca ea să se realizeze, ar fi numai provizoriă și ar conține în sine multe pericole.” Terminându, d-lă Jancsó promite, că într-o altă corespondență adresată ziarului „Hazánk” va arăta și condițiile, sub cari, după a lui părere, partida națională română ar fi aplicată a se împăca.

Reuniunea femeilor române din Zărnești.

Zărnești, 27 Decembrie v. 1893.

Reuniunea femeilor române din Zărnești și jură a ținut adunarea generală ordinară la 19 (31) Decembrie 1893.

În această ședință, după deschiderea ei prin d-na președintă Maria Garoiu, s'a pertractat raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală, ce s'a primit în general și special; s'au cetit și censurate socotelile fondului reuniunii, din cari s'a vădit, că fondul reuniunii a ajuns la 2400 fl.; s'a constituit biroul reuniunii, alegându-se cu aclamație președintă: Maria N. Garoiu; vice-președintă: Maria J. Gogonea; casieră:

Ecaterina B. Bude; secretară: diaconul și învățătorul Ionu Străvoiu; membre în comitet d-nele: Aurelia Cuteanu, Maria N. Cana, Maria A. Badiu și Ana A. Șenchea.

Terminându-se ast-fel agendele oficiale, membrele reuniunii cu numărul public au trecut în sala edificiului școlar din loc. Aici d-na președintă arată, că reuniunea a aflat de potrivită, ca în legătură cu ținerea adunării generale să se facă și împărțirea ajutoarelor între copilele serece, conform statutelor reuniunii. Deci invită pe d-nele membre a procedea la împărțirea ajutoarelor.

D-lă învățător N. Pană, luând cuvântul, vorbește despre muncă și rezultatele ei, cu deosebire, când munca se face de o societate sau reuniune condusă cu tact și zel, despre ceea ce dă probă evidentă chiar și această mică reuniune, care și până astăzi a s'virșit atâtea binefaceri pentru fetițele serece din Zărnești și jură; dorește creșterea și înflorirea reuniunii în măsură tot mai mare. D-lă paroh Ionu Dan, din motiv, că publicul se va deapărta în decursul împărțirii ajutoarelor, mulțumesc acuma deja reuniunii femeilor pentru ajutorul dat fetițelor serece dela școla regulată și de repetiție; îndemnă și pe acelea femei și Dăme, cari până azi încă nu sunt membre, a se face membre la această reuniune de binefacere, căreia îi dorește tot mai mari succese.

După acesta, reuniunea a împărțit la 52 fetițe materie pentru de a-și cicele singure câte o rechită și blusă, ér rezultatul fetițelor și copiii de școlă au căpătat colăcei și pome, prin ceace li-s'a făcut atât copiilor, cât și părinților lor nespusă bucurie. În fața acestor impresii plăcute, ne prinde mirarea, cum de femei cu dare de mână, chiar și din cele inteligente, mai pot arăta și azi așa puțin interes pentru o reuniune, ce înaintea ochilor lor progresază din zi în zi și revarsă atâtea binefaceri.

Cinema.

Literatură.

În editura librăriei H. Steinberg din București (Strada Șelari nr. 18) au apărut următoarele opuri, tipărite pe hârtie fină, tipar curat, format, estetic și de gust:

Proză, de Th. D. Speranția. Volum I. Ediția I. Conține novele, basme și anecdote, cu totul 18 bucăți. Form. 8° de 301 pag. Prețul 2 lei; ediția de lux 4 lei.

Totă anecdote populare, de Th. D. Speranția. Volum III. Ediția I. Conține vre-o 94 de anecdote în poezie. Form. 8° de 301 pag. Prețul 2 lei; ediția de lux 4 lei.

Intim, poeme în prosă-novele. Conține: Intim (escursiune la țară), apoi vre-o 17 poeme în prosă și 7 novele, de Traian Demetrescu. Form. 8° de 207 pag. Prețul 1 leu; ediția de lux 2 lei.

*

Membrii societății de lectură „Inocențiu M. Clainu” a tinerilor clerici din Blașiu, cari numai în anul trecut publicaseră în românește voluminosul op „Epistole către un preot tiner” de A. Melcher, au scoșt acum de sub tipar un nou op voluminos, care dovedește mult zel din partea tinerilor teologi din Blașiu și al cărui titlu este următorul: „Pregătire la moarte, adică considerațiunile asupra mactimelor eterne folositoare tuturor pentru meditare și preoților spre a predica, de Alfons Maria de Liguieri, doctor al biserice”. Form. 8° de 432 pag. Tipar compres. Prețul 80 cr.

*

Revista critică-literară din Iași (Strada Carolu 42), ală careia director e d-lă profesor de universitate Ar. Densușianu, va intra cu 1 Ianuarie 1894 în ală doilea an ală existenței sale. Această revistă apare la începutul fiecărui lun și este menită a studia viața tuturor Românilor, din trecut și prezent, din diverse puncte de vedere. Pentru aceea ea publică numai lucrări originale. Abonamentul pe an 20 lei;

pentru Austro-Ungaria 6 fl. De-ore-ce revista acesta se ocupă și cu scrutarea graiului din popor, a datinelor, credințelor și tradițiilor noastre, și pentru ca să-și pôtă ajunge acest scop este absolut necesar, ca revista să se pôtă lăși cât mai mult la cei ce stau în legătură cu poporul, pentru aceea ea deschide un abonament excepțional foarte redus și anume: pentru studenți și institutori pe an 12 lei; pentru învățătorii rurali 8 lei, plătiți înainte. Colectanții primesc ală decelea exemplar gratis. Exemplare complete din anul I costă 20 lei 75 bani.

*

Compas românesc. Anuar financiar, care cuprinde tute datele asupra institutelor române de bani, dimpreună cu îndrumări folositoare pentru capitaliști, cari vrău să cumpere hârtii de preț — de Petra Petrescu. De vânzare la autor în Brașov, la 55 cr. franco.

DIVERSE.

O adevărată minune. Paul Bouchard, primar din Beaune, ală cărui nume este foarte cunoscut tuturor amatorilor vinului de Bourgogne, a căpătat mai zilele trecute dela a doua sa soție o copilă. Aceasta n'ar fi de loc estra-ordinară, căci nimic mai natural, decât ca cineva să devie tată. Dér ceea ce e curios, este că primarul are vârsta de 98 de ani și că această copilă este a cincea din a doua sa căsătorie, care a contractat-o pe când era în vârstă de 92 de ani. Din prima căsătorie Bouchard avă 11 copii, cel mai mare este și el azi, om bătrân, căci are 60 de ani. Noua născută este de două ori mătușe și orașul Beaune s'erbătorește acest eveniment, pe care ei îl datoresc vinului pământurilor lor.

Amorul conjugal la raci. Sunt obiceiuri foarte singulare la crustacei. Raci, acești eterni simboli ai regresului, trăiesc cu amor, și acordă cu legitimizele lor neveste, până când ele nu i plictisesc. Atunci în loc, ca să recurgă la divorț sau la o despărțire amicală, bărbatul mănăncă foarte vesel pe nevastă sa. Societatea zoologică din Berlin a făcut o curioasă descoperire de acest fel. Ecă cum a procedat: În Septembrie 1892 a introdus într'un mic lac alimentat cu apă 165 de raci bărbați și totă atâtea femei. În tot timpul iernei li-s'a dat ca hrană mic pești în abundență. În Septembrie anul acesta lacul a fost secăt și s'au găsit bărbații tot 165, dér femei numai erau decât 52. Ce se făcuseră celelalte? Le mănăncă bărbații și fundul lacului era încă plin de resturile cojilor lor, prea tari de a fi mâncate. Culpabili erau în adevăr bărbații, căci ei au fost prinși asupra faptului. Racul ia femeia de cap, îi sfășie coja până la codă și mănăncă partea cărnoasă. În urma acestei descoperiri nimeni nu pôte nega, că raci au un mod cu totul special al lor de a se scăpa de neveste.

Un contract original. La Amsterdam s'a încheiat un curios contract între un bărbier și un bogat client al său. Bărbierul s'a obligat să rață în fie-care zi barba clientului său în 4 minute și fără să facă cea mai mică șgărietură. Decă el își va implini esact datoria contractată atunci va avea 2000 de fr. pe lună. În casu contrar, adică, decă se va întâmpla vre-odată în cursul unei săptămâni să rață pe mușterii său conform stipulațiilor contractului, atunci bărbierul nu numai că va suferi pierderea lefei, ci va fi dator să împartă 1000 de franci la sora. Trebuie, ca bărbierul să fie foarte sigur de mâna și de brieșul său, ca să-și asumeze o astfel de responsabilitate. Săracii din Amsterdam facu cele mai aprinse rugăciuni, ca obrazul bizarului client să fie șgăriat, ca astfel să capete cei 1000 de franci.

Posta Redacției.

D-lui A. F. în Viena. Președinte al societății „Transilvania” din București este d-lă avocat George Missail (strada Barației Nr. 12)

Proprietar: iDr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

rsul la bursa din Viena.

Din 8 Ianuarie 1893.

ung. de aur 4%	116.75
de corone ung. 4%	95.—
cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.—
" " " argint 4 1/2%	101.70
Oblig. " " de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare.	94.60
" " croate-slavone.	99.—
Imprum. ung. cu premii.	148.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	141.75
Renta de hartie austr.	98.55
" " argint	98.—
" " aur	118.90
Losuri din 1860.	146.—
Actii de-ale Bancei austro-ungar.	1007.—
" " ung. de credit	428.25
" " austr. de credit	356.25
Napoleon d'or	9.86 1/2
Mărci imp. germ.	60.87
London (lire sterlinge).	124.15
Rente de corone austr.	96.85

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Ianuarie 1893.

Raconote rom. Cuup.	9.70	Vënd.	9.75
Argint român.	9.65	"	9.70
Napoleon-d'or	9.82	"	—
Galben	5.80	"	—
Ruble rusesc	131.—	"	—
Mărci germane	60.60	"	—
Lire turcesc	11.10	"	—
Seris. fone. „Albina” 6%	—	"	—
" " " 5%	101.50	"	102.50

Concurs!

Pentru ocuparea postului de cassar la institutul de credit și de economii „LIPOVANA” în Lipova.

Salariul anual este: 400 fl. v. a., ér dovedind activitate și zel în oficiu, li-se pune în prospectu remunerațiune anuală ulterioară, cât și ridicarea salariului din timp în timp.

Cassarul va fi îndatorat a depune, ca cautiune în numărare, ori în hirtii de valoare, ori în realități, o

sumă îndoită de mare, de cum îi este salariul.

Confirmarea alesului pôte urma numai după ună ană de serviciu.

Dela recurenți se recere se pōsédă în scris și în vorbire limbele: română, maghiară și germană; recurenții, cari voru dovedi, că au făcutu pracsă la vr'unu institutu de bancă, voru fi preferiți.

Recursele ajustate cu documentele, ce le posedu recurenții se se trimită la adresa subsemnatei direcțiuni.

Terminul concursului se ficséză până la 15 Ianuarie, 1894.

Lipova, 1 Ianuarie 1894.
113,3—3 **DIRECȚIUNEA.**

Nr. 120—1894.

PUBLICAȚIUNE

cu privire la măsurarea dărei pentru câni pe anul 1894.

Se aduce la cunoscința publică, că pe timpul fasiunilor date de proprietarii de câni s'a alcătuitu însemnarea de conscripție pentru câtă dare au se plătescă posesorii de câni, pe anul 1894. Însemnarea acésta conformu statutului pentru ținerea cânilor se pôte vedea la Magistratul orașului cu durata de 3 zile, adecă la 11, 12, 13 Ianuarie 1894 dela 7 până la 11 ore a. m. Cine se va simți încercat cu suma prescristă pentru darea de câni pôte se reclameze la Magistratul orașului contra dărei prescriste.

Pe temelul reclamațiilor ce se voru preda și voru fi bine instruate se va rectifica conscripția și măsurarea dărei pe câni.

In fine se face observarea, că exemplare din statutul pentru ținerea cânilor cu preț de 10 cr. se potu căpeta la oficiul de dare orășenesc.

Brașov, 4 Ianuarie 1894.

335 1—1 **Magistratul orășenesc.**

Nr. 6087—1893.

PUBLICAȚIUNE.

Pentru prezentarea fasiunilor de dare după câștig clasa III. și IV. după în terese de capitale, precum și după capitale pasive.

a) Cu privire la darea de câștig clasa III.

Spre scopul de a măsura darea de câștig cl. III. pe anii 1894 și 1895, se facu atente tôte acele partide, cari exercieză vr'unu negoțu seu întreprindere supusă dărei, cu deosebire tôtei neguțatorii, meseriașii, cari au în serviciu loru ajutore seu calfe, medici, advocați, ingineri, antreprenori de zidiri și alte afaceri, cari pe periodul anilor 1893, 1894 și 1895 n'au fostu supuși dărei, se provócă ca se-știea în primire imediatu blanchetele de fasiune, dela oficiul de dare orășenesc, pentru a documenta câștigul. Aceste blanchete provédute cu fasiunea recerută în tótă regula pentru darea de câștig clasa III. suntu a se preda cel mult până în 20 Ianuarie 1894 st. n. la oficiul de dare orășenesc.

b) Cu privire la darea de câștig clasa IV.

La care suntu supuși a o plăti tôte acele partide, cari au unu salariu fix, pensie, comunele publice, care posedu rente, bisericile, societățile și amploiții privati, mai departe: dirigenții afacerilor, administratori, contabili, cassiri etc. a căroru salariu trece peste 40 fl. lunar, se provócă prin acésta se-șiea blanchetele dela oficiu de dare orășenesc și provédute cu fasiune recerută în tótă regula a-le presen-

ta oficiului de dare cel mult până în Ianuarie 1894.

c) Cu privire la darea după întese de capitale și rente.

Suntu provocate acele partide, cari iau dobândă după capitale ce le au impmutat, a-și lua blanchetele respective pentru fasiunea dărei, fără întârziere, dela oficiu de dare, și după îndrumarea acestora au se le scrie și cel mult până în 15 Ianuarie se-șiea predeie oficiului de dare. Asemenea și persoanele, cari au venituri de rente, cum și acei proprietari de morșpiue, cari au datu în arênda mōra, ori pînă suntu îndatorați a înscrie în blanchetele respective arênda ce o primescu.

d) Cu privire la fasiunea Capitalelor pasive.

Proprietarii de case și de moșie tōroru realități și moșii suntu încercate datorii, au a-și lua asemenea respective blanchete și, scrise cu datele necesare, a presenta oficiului de dare orășenesc cel mult până în 31 Ianuarie 1894, comunei adeverițe de primire.

După 31 Ianuarie 1894, până în Februarie 1894 blanchetele de fasiune pentru capitale în sarcina realităților, au se preda la oficiu de dare orășenesc însoțite cu o petiție prin care se motiveză în mod demn de cređutu cauza întârzierii cu predarea formularelor de blanchete la timpul prescrist. Blanchetele cu fasiunile de datorii pe imobile, ce se voru presenta după 15 Februarie 1894 nu se voru lua de loc în considerație.

Brașov, în 30 Dec. 1893.

334,1—3 **Oficiul de dare orășenesc.**

Cele mai eftine obiecte

pentru

Cadouri de Crăciun și Anul nou

se potu cumpera în magazinul:

A. G. KALENDA, Brașov.

Noutăți, Oglinzi de cristal, Album, Obiecte brodate, Mărfuri de bronce, Maiolica, Serviciuri pentru fumat, Eventuale pentru carneval, Cel mai finu parfum și diferite articole de toaletă. Albituri forte fine pentru bărbați, Cravate, Umbrele, Portmonenri etc.

330,3—4. **Noutăți în jucării de copii.**

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTUL DE CREDIT
ȘI DE ECONOMII

„ALBINA”

FILIALA BRAȘOV,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%

ale **„Albinei”** inst. de cred. și econ. în Sibiu.

Acelea sunt emise în bucați à fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu **netto 5% fără nici unu scădemēt.**

Cuponii de interese se rēscumpără la jumătate de an la 1 Ianuarie și 1 Iulie la cassele institutului din Sibiu și Brașov și la „Pester ung. Commercial-Bank” în Budapesta **fără nici unu scădemēt și liber de ori ce proviziune.**

Pentru fructificarea punctuală și rēscumpărarea scrisurilor fonciare garantéză:

- Ipotecile**, care în sensul legii pentru scrisuri fonciare din anul 1876 sunt menite esclusiv pentru coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin intabulare în cărțile funduare în favorul a celor, asupra cărora se emit scrisuri fonciare până la maximum 2/3 a valōrei de prețuire, ceea ce se confirma prin controla Comitetului de supraveghere pe sîa-care scris fonciar emis.
- Scrisurile fonciars ofer deci o siguranță mai mare ca și pupilară.**
- Fondul de garanție de fl. 200,000** specialu al scrisurilor fonciare, prescristu de legea amintită pentru mai mare siguranță a detentorilor de scrisuri fonciare, care fondu e detașat din capitalul de acțiuni al institutului.
- Tótă** cealaltă avere a institutului inclusive fondul de rezervă.

Scrisurile fonciare de 5% ale **„ALBINEI”** atāt cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una din chărțile indigene cele mai fructifere se recomandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le vindem pe cât ajunge proviziunea lor în cursul de marfă al bursei din Budapesta.

La cumpărarea unei cantități mai mari le oferim în cursul mijlociu.

„ALBINA”
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

Curată reciprocitate. — Fără acționari.

Totu venitul revine celor asigurati.

Cel mai mare și bogat institutu de bani din lume.

Fondul de asigurare
907 milioane franci.

The Mutual

societate de asigurare pe viață din New-York
fundată 1843.

Asigură viața după modalitățile cele mai diferite și mai favorabile.

Cu prospecte și cu cele mai bune informațiuni servesce:

Subdirecțiunea Ardelenă sēn agentura principală locală
Brașov, ulița Neagră Nr. 45.

37—*

Anunciuri
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisi administratiunii. In casul publicării unui ananciu mai mult de odată se face scădemēt, care cresce cu câtu publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.”